

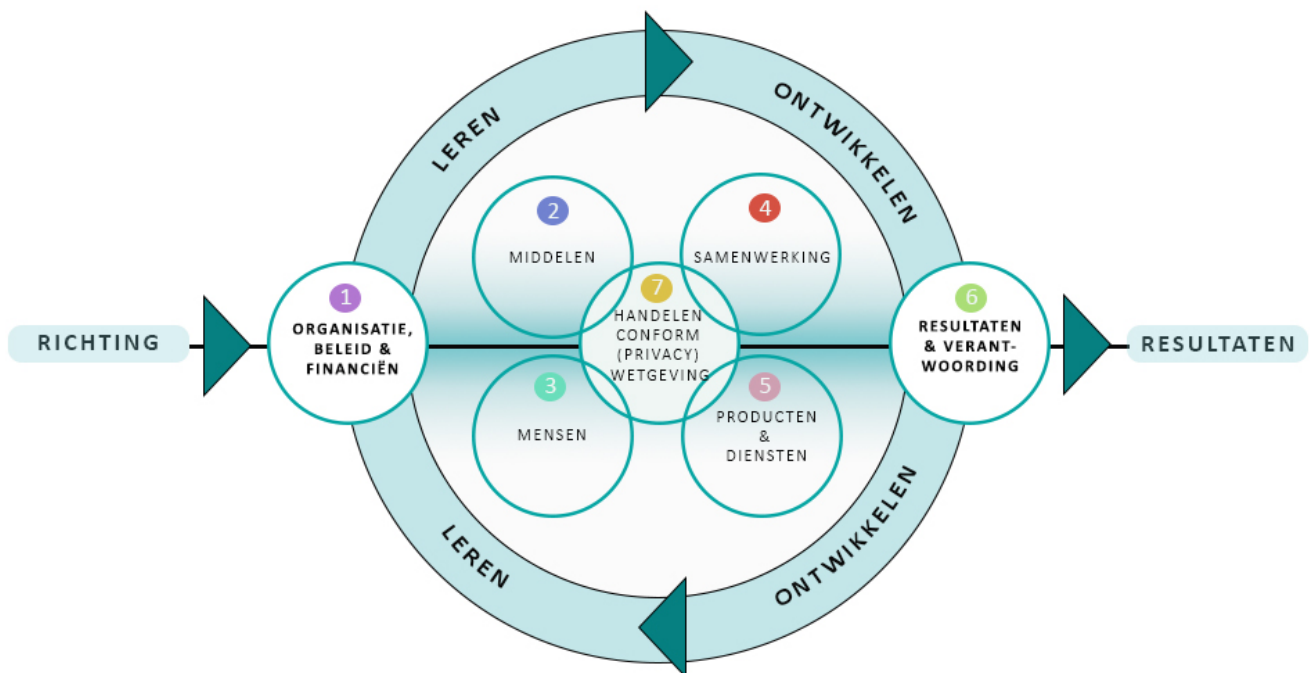
Een solide basis: meer dan alleen beleid

De norm Organisatie, Beleid & Financiën maakt deel uit van *Zicht op Ontwikkeling. Certificeringskader taalhuizen*. Om je te ondersteunen bij de voorbereiding op de audit, leggen we in deze whitepaper uit wat deze norm inhoudt en hoe je deze kunt toepassen op jouw taalhuis.

De norm Organisatie, Beleid & Financiën gaat over het fundament van het taalhuis. Het gaat hierbij niet alleen om het beleid van het taalhuis of de hoeveelheid subsidies die het krijgt, maar de norm heeft nadrukkelijk ook te maken met de wijze waarop het taalhuis is gericht.

DE NORM ORGANISATIE, BELEID & FINANCIËN

Het certificeringskader bestaat uit zeven normen. Organisatie, Beleid & Financiën is de eerste norm.



OVER ORGANISATIE, BELEID & FINANCIEN

INDICATOREN VOOR DE NORM ORGANISATIE, BELEID & FINANCIEN

In de zelfevaluatie laat het taalhuis aan de hand van onderstaande acht indicatoren (in de vorm van ja/nee-stellingen) aan de auditoren zien hoe het vorm en inhoud geeft aan deze norm. Hiermee schetst het taalhuis een beeld van zijn beleid en ambities, de organisatorische inrichting van het taalhuis en welke keuzes daarbij zijn gemaakt vanwege de specifieke lokale context. In de zelfevaluatie kan het taalhuis aanvullend relevante documentatie uploaden die aantoont hoe het taalhuis omgaat met deze norm. Het is overigens niet zo dat “ja” altijd een goed antwoord is en “nee” een verkeerd antwoord. Een “nee” kan immers voortkomen uit een bewuste beleidskeuze.

1.

Het taalhuis heeft een (meerjaren)beleidsplan waarin de ambities en strategie op korte en lange termijn zijn beschreven.

Om richting te geven aan het taalhuis moet het taalhuis een (meerjaren)beleidsplan hebben. Hierin staan de ambities van het taalhuis en de manier waarop (= strategie) het taalhuis dit wil realiseren. Om de strategie van het taalhuis te bepalen, kan het taalhuis de normen 2 t/m 5 inzetten: middelen, mensen, samenwerkingsverbanden en producten & diensten. De auditoren zijn benieuwd hoe het taalhuis deze normen gebruikt om de laaggeletterdheid terug te dringen. Het taalhuis doet dit voor zowel de korte termijn als voor de lange termijn.

2.

Als onderdeel van het (meerjaren)beleidsplan blijkt vanuit welke visie op leren het taalhuis zowel de NT1-doelgroep als de NT2-doelgroep ondersteunt, incl. de groepen ertussenin.¹

Een visie op leren is het formuleren van uitgangspunten voor leren en hoe deze in verschillende situaties gebruikt kunnen worden. **Voorbeelden** van dergelijke uitgangspunten zijn:

- het leren van een taal verloopt effectiever door te werken met taalmaatjes;
- mensen leren het beste autonoom. Hiermee kan het taalhuis de doelgroepen gericht ondersteunen en zijn producten, diensten en activiteiten hierop afstemmen. Het taalhuis laat zien dat het dit doet voor zowel NT1'ers als NT2'ers en de groepen die hier tussenin zitten.

3.

Het (meerjaren)beleidsplan is afgestemd met (kern)partners binnen en buiten het taalhuis.

Het taalhuis laat zien hoe het de (kern)partners binnen en buiten het taalhuis betrokken heeft bij de totstandkoming van het (meerjaren)beleidsplan. Als het taalhuis zijn beleid (en ook de visie op leren) afstemt op de specifieke kenmerken van het lokale verzorgingsgebied, krijgt het taalhuis het noodzakelijke draagvlak bij bijvoorbeeld welzijnsorganisaties, commerciële taalaanbieders, ROC's en gemeenten. Dit eigenaarschap van de (kern)partners is noodzakelijk voor het taalhuis om zijn ambities waar te maken.

¹ Het onderscheid tussen NT1 en NT2 is soms niet altijd duidelijk. Sommige mensen zijn in Nederland naar school geweest, maar spreken thuis een andere taal of hebben Nederlandstalig onderwijs in het Caribisch deel van het koninkrijk gevolgd. Soms hebben zij leervragen op het gebied van basisvaardigheden, bijvoorbeeld als het gaat om begrijpend lezen. En soms hebben zij leervragen op het gebied van NT2, bijvoorbeeld door een beperktere woordenschat of

moeite met zinsbouw. Deze groep wordt soms NT1,5 genoemd, omdat ze zowel kenmerken van NT1'ers als van NT2'ers vertonen. Maar het gaat er eigenlijk vooral om wat voor gerichte ondersteuning iemand nodig heeft.

4.

Het taalhuis werkt op basis van een taalhuisconvenant/beleidsplan waaruit het eigenaarschap en betrokkenheid van de samenwerkende (kern)partners blijkt.

Het taalhuis laat zien hoe het eigenaarschap en de betrokkenheid van de samenwerkende (kern)partners is vormgegeven. Dit kan met een taalhuisconvenant (of een equivalent daarvan), waarin alle betrokken partijen met naam en toenaam de ambities van het taalhuis en hun bijdrage aan het taalhuis onderschrijven. Daarnaast spreken de auditoren bij de audit met de (kern)partners over hun eigenaarschap en betrokkenheid.

5.

Uit het taalhuisconvenant/beleidsplan blijkt hoe het opdrachtnemerschap en de invulling van de regierol van de gemeente(n) is geregeld en vastgelegd.

Voor het succes van het taalhuis is de invulling van de regierol van de gemeente(n) cruciaal. Het taalhuis **beschrijft** hoe dit met de gemeente geregeld is in het taalhuisconvenant. Duidelijk moet worden wat de regierol van de gemeente(n) inhoudt, zodat het taalhuis weet wanneer het wat van de gemeente(n) mag verwachten. De regierol van de gemeente(n) gaat verder dan alleen het onderschrijven van de ambities van het taalhuis. De gemeente(n) heeft vanuit haar lokale taak de opdracht om vraagstukken op het gebied van laaggeletterdheid op te pakken. Het kan hierbij opdracht geven aan het taalhuis als opdrachtnemer om hieraan een bijdrage te leveren.

6.

Het taalhuis heeft de verdeling van taken, bevoegd- en verantwoordelijkheden geregeld en vastgelegd.

Om ook concreet vorm en inhoud te geven aan de wil tot samenwerken beschrijft het taalhuis wie van de

(kern)partners binnen het taalhuis waarvoor verantwoordelijk en bevoegd is, ook in juridisch opzicht.

7.

Het taalhuis heeft de professionele aansturing van het taalhuis geregeld en vastgelegd.

Het taalhuis is gebaat bij professionele aansturing, wat betekent dat er minimaal één functionaris moet zijn die deze aansturing als taak heeft. Vaak wordt de taalhuiscöördinator hiervoor aangewezen, maar het kan ook iemand anders zijn. Het taalhuis **beschrijft** hoe de aansturing van het taalhuis is geregeld.

8.

Het taalhuis werkt op basis van een (meerjaren)begroting, waarin duidelijk wordt hoe de financiële dekking (incl. subsidies) op korte en lange termijn is geregeld.

Het taalhuis laat zien dat het werkt op basis van een begroting, waarbij duidelijk is hoe en door wie het taalhuis wordt gefinancierd/gesubsidieerd en welke kosten er tegenover staan. Het taalhuis maakt hiermee niet alleen zijn financiële positie inzichtelijk, maar ook in hoeverre de subsidies toereikend zijn om de ambities van het taalhuis waar te maken. Bij voorkeur heeft het taalhuis een meerjarenbegroting, omdat dit bijdraagt aan de langetermijntoekomstbestendigheid van het taalhuis.

DE BEOORDELINGSVRAGEN VOOR DE NORM ORGANISATIE, BELEID & FINANCIËN

Mede op basis van de zelfevaluatie, de geüploade documentatie, interviews en observaties tijdens de auditdag komen de auditor(en) tot een volledig beeld hoe het taalhuis vorm en inhoud geeft aan de norm Organisatie, Beleid & Financiën. Dit doen zij met een aantal beoordelingsvragen. De auditoren scoren deze beoordelingsvragen aan de hand van de bevindingen tijdens de auditdag(en) met Niet, Beperkt, Grotendeels of Volledig.

Hieronder vind je een toelichting op de vier beoordelvragen van de norm Organisatie, Beleid & Financiën. Deze vragen zijn in de vorm van stellingen.

VRAAG 1

Het taalhuis heeft (met inachtneming van de gemeentelijke regierol) een toekomstbestendige aanpak voor organisatie, beleid & financiën die consistent is met de ambitie van het taalhuis.

Op basis van de input uit de indicatoren toetsen de auditoren of er sprake is van een duidelijke en samenhangende aanpak op het gebied van organisatie, beleid & financiën. Dit blijkt uit het (meerjaren)beleidsplan en/of taalhuisconvenant. De auditoren toetsen in het bijzonder of de gehanteerde aanpak **passend** is voor het realiseren van de ambities van het taalhuis. Hoe bepaal je of je aanpak toekomstbestendig is? Je kunt hiervoor de volgende vragen gebruiken:

- Wat zijn de trends in de ontwikkeling van het taalhuis?
- Welke aandachtsgebieden worden in de toekomst belangrijker?
- In hoeverre zijn inrichting en organisatie van het taalhuis passend voor de ambities van het taalhuis?
- In hoeverre is de regierol van de gemeente een duidelijke basis voor de toekomst?
- Sluiten omvang en kwaliteit van betaalde professionals en vrijwilligers aan op de ambities van het taalhuis?
- Is het taalhuis 'wendbaar' bij plotselinge veranderingen?
- Heeft het taalhuis voldoende financieel weerstandsvermogen?

Documenten ter onderbouwing zijn bijvoorbeeld:

- (Meerjaren)beleidsplan
- Beschrijving van ambities
- Taalhuisconvenant

VRAAG 2

De aanpak is concreet gemaakt in gewenste resultaten.

Het taalhuis laat zien welke resultaten het nastreeft op het gebied van organisatie, beleid & financiën. Deze gewenste resultaten moeten concreet geformuleerd zijn en niet noodzakelijkerwijs in SMART-termen. Voorbeelden van concrete gewenste resultaten zijn:

- het taalhuis streeft naar 2% minder laaggeletterden;
- het taalhuis streeft naar een taalmaatje voor iedere taalvrager;
- het taalhuis wil een verdubbeling van het huidige subsidiebedrag realiseren;
- het taalhuis wil de regierol van de gemeente in termen van rollen en taken geformuleerd hebben.

Documenten ter onderbouwing zijn bijvoorbeeld:

- Jaarplannen
- Actieplannen/projectplannen
- Prestatie-indicatoren

VRAAG 3

De aanpak is zichtbaar in de dagelijkse praktijk van het taalhuis.

Om te kunnen beoordelen of de gehanteerde aanpak de juiste aanpak is en of deze nog wel bijdraagt aan de ambities van het taalhuis, is het nodig om de aanpak regelmatig te evalueren. Voldoen de aanpak of specifieke onderdelen daarvan niet (meer), dan zijn de auditoren benieuwd naar de verbetermaatregelen.

Documenten ter onderbouwing zijn bijvoorbeeld:

- Rapportages over de voortgang van het (meerjaren)beleidsplan
- Notulen van overleg van de stuurgroep
- Een overzicht van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden

VRAAG 4

Het taalhuis evalueert de aanpak periodiek en volgt deze zo nodig op met concrete verbetermaatregelen.

Om te kunnen beoordelen of de gehanteerde aanpak de juiste aanpak is en of deze nog wel bijdraagt aan de ambities van het taalhuis, is het nodig om de aanpak regelmatig te evalueren. Voldoen de aanpak of specifieke onderdelen daarvan niet (meer), dan zijn de auditoren benieuwd naar de verbetermaatregelen.

Documenten ter onderbouwing zijn bijvoorbeeld:

- Evaluaties van het (meerjaren)beleidsplan
- Notulen van overleg van de stuurgroep van het taalhuis
- Verbeterplannen c.q. verbetermaatregelen